

Tíha viny

Od scenáristy
úspěšného
skandinávského
seriálu *Most*

HJORTH & ROSENFELDT & HJORTH

ROSENFELDT HJORTH

ROSENFELDT HJORTH & ROSENFELDT

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

Automatizovaná analýza textů nebo dat
ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU
je bez souhlasu nositele práv zakázána.

Skulden man bär

Copyright © Michael Hjorth & Hans Rosenfeldt, 2023

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Petra Hesová, 2024

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2024 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2172-2 (PDF)

ISBN 978-80-275-2173-9 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2174-6 (MobiPocket)

Nenávist.

Kolovala mu v žilách, prostupovala celým jeho tělem a poháněla ho. Od okamžiku probuzení až do chvíle, kdy — většinou z naprostého vyčerpání — na pár hodin usnul neklidným spánkem.

Nenávist.

Nefalšovaná a čistá.

Nosil ji v sobě delší dobu, už od onoho osudného dne, jenže dosud ji pokaždé naředily, a občas dokonce překryly jiné pocity: zármutek, zoufalství, vztek a pocit nedostatečnosti.

To už však neplatilo. Všechny ostatní pocity zmizely.

Jen nenávist zůstala.

Riskoval. Byla vlháká, světlá červenová noc. Zvolil oblíbené místo, kam chodilo plno lidí. Dostat bezvládnou ženu dolů k vodě a potom ji už mrtvou odnést zpátky k autu byl hazard. Kdykoli se mohl někdo objevit, uvidět ho a zmařit jeho promyšlenou pomstu ještě předtím, než se mu vůbec podaří udělat první krok.

Žena.

Cítil vůči ní upřímnou lítost.

Byla nevinná. Ba co víc, sama patřila mezi oběti. Jenže několik lidí bohužel musí zemřít. Opravdu ho to mrzelo, z celého srdce by si přál, aby existoval jiný způsob a jiné východisko. Při představě, že někoho připravuje o život, zaváhal a nějakou dobu se snažil hledat jiné možnosti, ale žádné nebyly. Jedině takhle vzbudí pozornost, kterou chce a potřebuje.

V televizi a ve filmu vypadá zabíjení tak snadné. Bulvární noviny a true crime podcasty vyvolávají dojem, že kdokoli je schopen druhého usmrtit.

Na zabíjení ale nic snadného není.

Když ženu rukou navlečenou v gumové rukavici držel pod hladinou v místech, kde bylo nějakých deset centimetrů vody, byl vděčný, že je v bezvědomí a nevzpírá se. Plakal při tom, ale nedalo se nic dělat, její smrt byla nevyhnutelná.

Přesně jak se to psalo v knize:

„Zásadní bylo, aby pochopil a uvědomil si, že to celé je namířené proti němu. Nešlo tu o zabíjení samotné, byla to výzva, měření sil. Hinde se s ním chtěl střetnout prostřednictvím náhradníka. V duelu velmistřů.“

Duel velmistřů.

Souboj dvou brilantních mozků.

Žena v kufru auta byla první. A kolik dalších bude následovat, závisí čistě na protivníkovi, pokud je tedy takový chytřák, za jakého se vydává.

Parchant jeden namyšlený.

Sebastian Bergman.

Zase je tady.

Několik let se návštěvě města naprosto vědomě vyhýbal. Nebyl tu od doby, kdy ještě pracoval na kriminálce a vyšetřoval případ sériového násilníka, z něhož se posléze vyklubala žena a který mohl za to, že Sebastian zažil jedno z nejúzkostnějších období v životě. Ty měsíce, kdy si myslel, že je možná otcem...

A dost! Nebude se tím zabývat. Všechno dobře dopadlo. Není nic jiného než Amandin dědeček.

Alsopň z biologického hlediska. Amanda mu říká Sebastian. Oslovení děda patří Valdemarovi. Je to komplikované, stejně jako leccos jiného mezi ním a Vanjou.

Jeho dcera.

Od chvíle, kdy Torkel nuceně odešel na odpočinek, je také šéfkou komise pro vyšetřování vražd.

Její první případ v nové roli — kauzu dvou ostřelovačů z Karlshamnu — vyřešili vcelku rychle, o tom se však nikde nemluvalo. Všechno totiž zastínila skutečnost, že z Billyho, dlouholetého člena vyšetřovacího týmu a Vanjina nejlepšího (a podle Sebastianova mínění možná i jediného) kamaráda, se stal sériový vrah.

To proto je Sebastian zpátky v Uppsale.

Proto mu myšlenky zabíhají všude možně.

Sebehorší zpráva by se vstřebávala snadněji než skutečnost, že kolega, kterému věřili, jehož měli rádi a o kterém se domnívali, že ho znají, s nimi několik let objížděl místa

vyšetřování a vraždil tam. Po dramatickém zatčení, které jak Torkela, tak Ursulu málem stálo život, se Billy změnil. Bez vytáček se přiznal, ochotně spolupracoval a sděloval podrobnosti o tom, jak své činy provedl a kam ukryl těla. Sebastian měl zpočátku pocit, že to na ně hraje ve snaze odejít při nadcházejícím procesu od soudu s mírnějším trestem. Nic jiného než doživotí však nepadalo v úvahu, a čím víc času uběhlo, čím častěji se vídali, tím větší měl jistotu, že se Billymu po dopadení vlastně ulevilo.

Ulevilo se mu, že to má konečně za sebou.

Celou dobu mu bylo jasné, že provádí něco zlého a v mezidobí mezi vraždami zápasil s pocity studu a výčitkami svědomí, jenže touha, která ho poháněla, byla příliš silná. Nedokázal jí vzdorovat. Přestože věděl, že ho to může stát celý jeho život. Billy to v jednom z mnoha rozhovorů, které spolu od jeho dopadení vedli, sám řekl. Když zjistil, že je My těhotná a on bude otcem, rozhodl se s tím skoncovat. Vzepřít se. Najednou měl hodně co ztratit. Mohl ztratit všechno. Jenže pak se ocitl v Karlshamnu, kde se mu naskytlá příležitost spáchat vraždu, která se mu jevila jako dokonalý zločin.

Naposledy. Poslední oběť.

Kvůli tomu ale do Uppsaly nepřijeli. Tady jsou kvůli té první.

První vražda, oběť číslo čtyři.

Billy dva lidi zastřelil při výkonu služby. V obou případech následovalo vyšetřování, při němž ho osvobodili, ale právě tehdy se v něm probudila ona touha a vzniklo nezdravé pojitko mezi zabíjením a pocitem slasti. Tehdy přišel na chuť požitku absolutní moci, který pramení z toho, jaké to je mít v rukou život jiného člověka a připravit ho o něj. Třetí obětí byla Jennifer, kolegyně, se kterou prožil románek, ale ani tady se nejednalo o promyšlený čin. Billy vůbec netušil, že

něco provedl, dokud ji druhý den ráno, po řádně profláovaném večeru, nenašel. Označil to za nehodu.

Totěž se ovšem nedalo říct o sedmnáctiletém Hugu Sahlé-
novi. Jeho otec provozoval veterinární ordinaci naproti pod-
niku, kde ve své době několik žen nabízelo sexuální služby.
Podnikavý Hugo si zajistil přivýdělek ke studiu tím, že si
začal fotit zdejší zákaznický i jejich auta, načež si je vyhledal
podle dat z dopravního inspektorátu a začal je vydírat. Ne-
chtěl po nich horentní sumy. Jen pár stovek. Rozumný obnos
za slib, že je neprozradí. Mohlo to fungovat dál.

Kdyby nenarazil na policistu.

Kdyby ten policista nebyl Billy Rosén.

„Tady doleva,“ ozvalo se ze zadního sedadla. Žena, která se-
děla za volantem civilního policejního auta, nějaká Therese —
Sebastian se neobtěžoval zapamatovat si příjmení — zapnula
směrovku, aby vůz za nimi věděl, že se chystají odbočit.

„Víš to určitě?“ Sebastian se otočil dozadu. Billy seděl za
mříží se spoutanýma rukama a díval se ven bočním oknem.
Jak se poslední dobou stalo zvykem, tvářil se naprosto ne-
proniknutelně. Pohled nepřítomně upřený někam do dále.
Krátke přitakal.

„O téhle cestě jste se předtím nezmínil,“ ucedila ona The-
rese sveřepě.

„Omlouvám se, ale jsme tu správně... Úplně jsem si to ne-
zapamatoval, byl jsem docela...“ Billy se odmlčel. Sebastia-
novi blesklo hlavou, jak by věta asi pokračovala dál. Co byl
docela?

Rozhozený? Rozrušený? Mimo?

Žádné slovo dostatečně nevystihovalo pocit, který musel
mít poté, co úmyslně připravil o život mladého člověka. Nej-
spíš taky proto se odmlčel.

Ostatní těla se našla. Nebylo třeba brát Billyho s sebou,
k tomu, aby trefili, stačila mapa a livefeed, který měl jeden

z policistů otevřený v telefonu. Huga Sahléna však neobjevili. Prohledali na základě Billyho pokynů bezvýsledně tři různé oblasti, ale nakonec se rozhodli zavézt ho sem osobně.

Šešli se na místě, které se jmenovalo prales Fiby, kde Billy podle svých slov mladíka zardousil. Nejdřív jim po paměti krátce vylíčil, jak se všechno seběhlo, a pak ho posadili do auta, aby je navigoval.

Odbočili na štěrkovou cestu, vlastně spíš jen dvě vyjeté koleje s travnatým pásem uprostřed.

„Kde to jsme?“ promluvil do ticha Sebastian.

„Přesně nevím, někde ve Stora Brandenu,“ opáčila Therese. Co je Stora Branden, Sebastian dál neřešil — vycházel z předpokladu, že se jedná o rekreační areál, přírodní rezervaci nebo něco na ten způsob. Nezáleželo na tom.

„Za zatáčkou je odstavné místo,“ ozvalo se tiše ze zadního sedadla. „Tam zastavte.“

Měl pravdu. Odbočili a zaparkovali před cedulí s písmenem M. Auto za nimi je následovalo.

„Leží tamhle kousek směrem do lesa,“ Billy kývl na pravé boční okénko, za nímž začínala hustá vegetace. Therese vypnula motor a vystoupila. Pak otevřela zadní dveře, aby pomohla Billymu z auta. Sebastian si odepnul bezpečnostní pás a připojil se k nim. Posádka druhého vozu vypustila z klece v zavazadlovém prostoru psa. Billy pokynul hlavou směrem mezi stromy a všichni beze slova vykročili.

Cestou si Sebastian Billyho po očku prohlížel. Zranění v obličeji, která mu způsobil Torkel, už se zahojila a zbyla po nich jen žlutozelená podlitina pod okem u kořene nosu. Billymu na levém oku zůstaly jen zbytky zraku, což ovšem nebylo vidět. Až začne soud, bude vypadat úplně normálně.

Příjemný, dobře oblečený, kultivovaný.

„Na vraha nevypadá,“ budou všichni tvrdit.

Od procesu je teď ovšem dělilo ještě několik měsíců. Momentálně probíhalo rozsáhlé vyšetřování a to si žádá čas. Sebastian doufal, že při troše štěstí by se soudní proces mohl časově shodovat s datem vydání knihy. *Policista-zabiják*, jak Billyho nazvaly jedny bulvární noviny. Stálo to černé na bílém v nadpisu každého článku, který se ho týkal.

Bylo to dobré přízvisko.

A dobrý název.

Jestli se mu podaří knihu vydat dostatečně rychle, vyvolá velkou pozornost. Sebastianovo předchozí dílo, *Učedník*, se zdaleka neprodávalo tak dobře jako jeho předchůdci. Nevzbudilo takový ohlas ani se o něm tolik nepsalo. Následkem čehož ubylo i televizních vystoupení a pozvání do podcastů a o jeho přednášky už taky nikdo nejevil zájem. Síť kontaktů, které by mohl využít, Sebastian neměl, a žádnou protislužbu od nikoho taky nemohl chtít, protože se na většině míst zne-možnil a lidé, kteří by mu teoreticky mohli pomoci, se mu aktivně vyhýbali. S penězi sice vyšel, ale trochu rozvířit stojaté vody by prospělo jeho kariéře. Ta se chýlila ke konci, přece jen už je mu přes šedesát...

Od Billyho zatčení uplynulo bezmála šest týdnů, ale pořád se o něm denně psalo v novinách. Jestli teď najdou Huga Sahléna, bude publicita ještě větší. Jediná potíž, co se psaní o Billym a jeho činech týkalo, tkvěla v tom, že nevěděl, zda jejich rozhovory k napsání knihy vůbec povedou.

Billy mu totiž nedal svolení. A My také ne.

Ne že by ho Sebastian potřeboval, může psát o čemkoli, co se mu zlíbí. Jenže vzhledem k tomu, že za bývalým kolegou docházel pod záminkou, že mu pomůže přijít na to, co se stalo, rozplést všechny pocity, pokusit se najít způsob, jak žít dál, a taky fungovat jako pojítko mezi ním a My, která se s ním sejit odmítala, dal by se v podstatě označit za Billyho terapeuta. A jako takový by o něm nesměl napsat ani řádek.

Otázka etiky ho nechávala v klidu, ale nemělo by to být protizákonné, protože na předvolání k soudu a riziko zdlouhavého procesu, který nakonec prohraje, neměl sílu. Žádná písemná smlouva mezi nimi ovšem neexistovala a oficiálně ho nikdo jako terapeuta neangažoval. Ani Billy, ani My, ani vězeňská služba. Byl jen v pozici přítele.

Opora v těžkých časech.

Opora, která z toho hodlá vytráskat prachy.

„Jak se cítíš?“ zeptal se Sebastian, když odbočili z úzké stezky směrem doprava, kam jim Billy ukázal. Bývalý kolega neodpověděl, kráčel dál a přitom se rozhlížel kolem sebe.

„Jak ti bylo tehdy, vzpomínáš si na to?“

„Jak je na tom My?“ kontroval Billy namísto toho, aby odpověděl na otázku. Sebastiana to nikterak nepřekvapovalo. Čím víc si Billy své činy i jejich důsledky uvědomoval, tím složitější pro něj bylo vyjádřit své pocity slovy. Při společných sezeních ve vazební věznici několikrát v podstatě celou dobu mlčel.

„Prakticky jsi jí zničil život,“ pokrčil Sebastian rameny. Ne že by to pro Billyho byla novinka.

„Ale jinak je v pořádku? Co kluci?“

„V pořádku není, potrvá to.“

„A pořád za ní chodíš?“

„Ano.“

„A vyřizuješ jí ode mě pozdravy?“

„Nestojí o to.“

Billy sám pro sebe pokývl hlavou a zůstal stát. Ukázal nalevo, kde byl v lese mezi dvěma vzrostlými sosnami vidět velký vývrat připomínající otevřenou velrybí tlamu, která se vynoří z hlubin ve filmu o Pinokiovi.

„Leží tamhle, pod tím vyvráceným stromem.“ Oba policisté se zvířetem přišli blíž. „Je zahrabaný v hlíně a kamení.“

Pes vyznačil nález už pár metrů od určeného místa, Therese ustoupila stranou a povolala posily. S nástroji ke kopání. Jeden z psovodů začal opatrně slézat do jámy. Billy přihlížel a po tváři mu přitom stékala osamělá slza. Jestli plakal sám nad sebou nebo kvůli oběti, se nedalo určit. A Sebastian se neptal.

Připadalo mu totiž, že to Billy ani sám neví.

„Posadte se.“

Rosmarie Fredrikssonová kývla směrem k židli na opačné straně stolu. Vanja její výzvy uposlechla. Přehodila si nohu přes nohu, opřela se a nasadila pokud možno uvolněný výraz, i když si připadala jako žačka, kterou si paní ředitelka předvolala na kobereček. Ne že by to někdy zažila. Ve škole nepatřila k těm, které si zvou do ředitelny. V kanceláři Rosmarie Fredrikssonové taky ještě nikdy nebyla, a tak se letmo rozhlédla kolem. Rohová místnost v předposledním patře. S výhledem na Kronoberský park a ulici Kungholmsgatan. Po stěnách byly rozvěšené vcelku nijaké obrazy, ale co ona ví, možná vyšly na celé jmění. Na stolku u okna se vyjímalá váza bílých lilií, jejichž nasládlá vůně se linula celou místností. Psací stůl a dvě židle. V koutě pak ležel huňatý koberec s výrazným vzorem, na němž stála tři křesílka a konferenční stolek. Nechyběl ani stoleček s kávovarem. Zřejmě místo pro neformálnější sezení, než k jakému se zrovna teď schylovalo.

„Jakpak si vedete?“

Otázka, která by se dala vyložit příznivě — jako výraz zájmu a upřímné starosti o to, jak se Vanja a její tým po nedávných otřesných událostech cítí. Nic v Rosmariině hlasu ani pohledu to však nepotvrzovalo.

„Jak to myslíte?“ opáčila Vanja.

„Na oddělení.“

„Ursula je zpátky, takže jsme se s Carlosem zase pustili do práce,“ pokrčila Vanja rameny. Co dalšího k tomu dodat?

Billy ji zradil způsobem, který by nikdy nepovažovala za možný, a navíc se pokusil zavraždit Ursulu. Komukoli se špetičkou empatie musí být jasné, jak na tom její oddělení je.

„Hm.“ Rosmarie vstala a zamířila ke kávovaru.

„To toho z komise pro vyšetřování vražd moc nezůstalo, vidíte?“

„Ne, budeme muset přijmout někoho nového.“

„Pokud ovšem budete dál existovat. Kávu?“

Vanju to tak překvapilo, že se zmožila jen na pokývnutí. Rosmarie stiskla tlačítko a přístroj začal mlít kávová zrna tak nahlas, že další pokračování rozhovoru bylo vyloučené. Ne že by Vanja věděla, co má říkat. A tak jen mlčky přihlížela, jak se drobný bílý šálek plní kávou, načež ho Rosmarie vzala a přinesla jí ho.

„Jestli budeme dál existovat?“ pronesla pomalu tázavým tónem, když se Rosmarie usadila zpátky za stůl.

„Měli byste patřit mezi nejlepší policejní oddělení v celé zemi, a přitom jste neodhalili, že máte ve svých řadách sériového vraha. To moc důvěry nebudí, že?“

„Uměl to skrývat a byl to náš kolega, přítel...“

Vanja se odmlčela. Slyšela, že se obhazuje víc, než měla v úmyslu i než považovala za nutné. Dokonce i obyčejná policejní úřednice, jako je Rosmarie, musí pochopit, že za a) jestli někdo dokáže spáchat závažný trestný čin tak, aby mu to prošlo, tak to je právě vzdělaný, inteligentní, zkušený vyšetřovatel z kriminálky. A za b) člověk opravdu nechodí po světě s tím, že bude podezírat kolegy ze zločinů, o kterých vůbec netuší, že je mají na svědomí.

„Patříte pod NOA, které spadá pod mé velení.“

„To vím,“ utrousila Vanja a náhle jí došlo, k čemu se schyluje. Bude svědkem toho, co Sebastian a Torkel při několika příležitostech označili za hlavní přednost Rosmarie Fredriksonové: totiž schopnost zachránit si vlastní kůži.

„Budu k vám upřímná,“ prohlásila Rosmarie, naklonila se blíž a zahleděla se na Vanju pohledem, který měl podle jejího mínění zřejmě vzbuzovat důvěru, ale mladé policistce připadala spíš jako had, který postřehl bezbrannou myšku. „Jakmile se některé z mých oddělení dostane do potíží, zasáhne to i mě.“

Vanja jen přikývla, co na to má říct. Ve snaze nepůsobit tak lhostejně polkla doušek kávy a přitakala znovu, tentokrát důrazněji na znamení toho, že chápe vážnost situace.

„Mám ovšem nápad, který by mohl napomocť tomu, že z toho vy i já vyjdeme relativně bez úhony.“

Vanja ani tentokrát neodpověděla, bylo jí jasné, že pokračování bude následovat, ať chce nebo ne.

„Potřebujeme obětního beránka.“

Rosmarie se znovu pohodlně opřela, zato Vanja zkoprněla.

„Koho?“ hlesla tiše, ačkoli si byla celkem jistá, že odpověď předem zná. Je nová, relativně mladá, poprvé na vedoucí pozici. Jde tu o Peterův princip — úspěšný pracovník, který ale na své nové úkoly nestačí. Netušila ani, jestli se na své křeslo dostala podle všech pravidel. Práce jí tak nějak... spadla do klína, když se Torkel sám vyřadil ze hry. To je paráda. Do hajzlu! Jestli na ni tenhle bordel hodí, tak už ji nikdy nikdo nezaměstná.

„Torkela,“ pronesla Rosmarie s takovou samozřejmostí, jako by žádná jiná možnost nepadala v úvahu. Vanja sebou trhla a málem se pobryndala. Torkelovo jméno bylo to poslední, které by jí přišlo na mysl. „Dáme jasně najevo, že se to všechno stalo pod jeho vedením,“ pokračovala Rosmarie. „A pak taktně vypustíme informaci o závislosti, která zkalila jeho úsudek.“

„Billy vraždil několik let,“ namítla Vanja. „Torkel začal mít problémy až po smrti Lise-Lotte.“

„Ale proto musel od policie odejít.“

„S Billym jsme pracovali všichni. A nikdo si ničeho nevšiml. Ani Sebastian.“

„Sebastian, ano..“ Rosmariina ústa se zkrivila do jakéhosi úšklebku, což mohl být stejně projev nesouhlasu jako potutelné spokojenosti. Těžko říct. „Prohlédla jsem si jeho smlouvy. Tedy z případů, kdy jste s ním vůbec nějakou uzavřeli.“

„Pracoval s námi spíš jako poradce..“

„Smlouvy uzavíráme i s poradci. A co jsem si tak všimla, nikdy neprošel bezpečnostní prověrkou.“

„Torkel ho dobře znal.“

„To nicméně není způsob, jakým nabírat personál na zodpovědné pozice, že?“

„Ne.“

Vanja se na židli schoulila do sebe. Dokázala si představit, jak to bude probíhat. Média se začnou hrabat v celé Torkelově minulosti. Vanja věděla, že i období po prvním rozvodu u něj neprobíhalo bez problémů. O Rosmarii mohl člověk říct leccos, nicméně schopnost zvolit přesvědčivého obětího beránka by jí mohl každý závidět. Zřejmě roky tréninku, pomyslela si.

„Víte, co si lidi myslí?“ vytrhla ji Rosmarie z úvah.

„O čem?“

„O vedoucích pracovnících. Zejména ve státním sektoru... že stejně jako politici nemusejí za nic přejímat zodpovědnost a všechno jim projde. A když náhodou někdy dostanou vyhazov, tak zamíří rovnou vzhůru.“ Sjela Vanju pohledem, kterým jí okamžitě připomněla političku v době před volbami — prozrazoval, že své domněnky považuje za neoddiskutovatelnou pravdu a že nehodlá připouštět námitky. Vanja žádné neměla. „Je načase, aby někdo pykal za své manažerské selhání.“

„Torkel je nejlepší nadřízený, jakého jsem kdy měla.“ *Tisíckrát lepší než ty*, dodala by nejraději, ale doufala, že to její oči

říkají za ni. Rosmarie Fredrikssonová to ovšem přešla naprosto bez povšimnutí.

„Dávám vám možnost zachránit komisi pro vyšetřování vražd i vaši práci.“

„A taky odklonit veškerou špatnou publicitu od sebe.“ Vanja by se nejradši kousla do jazyka. Řekla to moc natvrdo? Příliš upřímně? Skutečnost, že se Fredrikssonová v tuto chvíli zaměřila na Torkela, neznamenalala, že se pod ní nehoupe židle. Rosmarie ovšem jen pokrčila rameny.

„A od vás. Prokazují vám tím službu. Budete představovat budoucnost. Novou krev. Mladou ženu, která uklidí svinčík, co tu zůstal po privilegovaném starším chlapovi, který zneužíval svou moc.“

„A pokud bych tou mladou ženou nechtěla být?“

Rosmarie si ji prohlížela, jako by jí nebylo úplně jasné, co má Vanja na mysli. Jako dítě, které v období vzdoru odmlouvá jen proto, že může. A přitom to k ničemu nevede. Zlehka si povzdechla, což si Vanja vyložila jako první známku podráždění.

„V tom případě se při vyšetřování s největší pravděpodobností přijde na to, že oddělení bylo vedeno špatně a vymklo se kontrole. Následovat bude reorganizace, po níž komise pro vyšetřování vražd jako samostatná jednotka přestane existovat.“

„To je vydírání.“

Rosmarie se znovu naklonila blíž.

„Vy na vraždách nezůstanete, Vanjo, vy míříte výš.“ Vanje poprvé připadalo, jako by u šéfové postřehla upřímnou vřelost a zájem. Působila jako mentorka, která své svěřenkyňi předává tajemství, aby jí pomohla naplnit její potenciál.

„Musíte se tuhle hru naučit hrát.“

„Mám zaprodat své přátele?“

„Máte bojovat za to, co je pro vás důležité.“

Vanja se odmlčela. Od chvíle, co se jí narodila Amanda, měla jiné priority. Práce a kariéra už nebyly v jejím životě to nejpodstatnější, ale ambice měla samozřejmě stále. Chtěla dojít daleko. Tak daleko, jak to jen půjde. Ne však za každou cenu.

„Torkel je pro mě důležitý.“

Rosmarie se znovu opřela a už se ani nesnažila skrýt podrážděný povzdech. Položila ruce na stůl a pak se vztyčila, takže nebylo pochyb, že schůzka je u konce.

„Vyžere si to Torkel,“ rozhodla. „Otázka zní, jestli s sebou vezme i vás a celé oddělení, nebo ne.“

Je mrtvý.

To byla jediná myšlenka, která se jí honila hlavou.

Je pryč, navždycky. Otec je po smrti.

Znovu jí začaly téct slzy. Tiše, ale nezadržitelně. Připadalo jí, že jich ubylo, ale bolest a zármutek zůstávaly nezmenšené. Budou ji provázet dlouho, uvědomila si. Cathy se několikrát zhluboka nadechla, aby se uklidnila. Ještě pořád byla v šoku.

Tim nedorazil domů, jak se domluvili, takže si začala dělat starosti. Volala mu, ale nebral telefon. Přesvědčení, že se mu něco muselo stát, sílilo. Obvykle jí dával vědět, když nabral zpoždění nebo mu něco zkrížilo plány. Měli v úmyslu dát si spolu oběd, strávit odpoledne ve městě a v 16:00 zajít na americkou ambasádu, aby se poptali na její vízum.

K tomu už nedojde.

V době oběda volala policie.

Žena na druhém konci linky se zeptala, jestli je příbuzná jistého Tima Cunninghama. Našli ho zhrouceného v jednom průchodu nedaleko Stureplanu. Podle záchranářů prý nejspíš dostal infarkt. Byl na místě prohlášen za mrtvého.

Cathy se celá zmatená rozjela do nemocnice Karolinska, kam odvezli tělo. Bloudila dlouhými chodbami, než konečně sehnala někoho, kdo něco věděl. Když nakonec dorazila na soudní, dozvěděla se, že ji k němu nemůžou pustit. Musí počkat na lékaře, který má službu, a ani tak není jisté, jestli bude smět otce vidět. Vládla tu striktní pravidla. Od té doby

seděla ve fádni šedomodré čekárně a plakala. Připadalo jí to jako věčnost.

Náhle jí došlo, že už není sama. Dovnitř vstoupila mladá rodina se dvěma malými dětmi a posadila se opodál. Žena s uplakanýma, zarudlýma očima se nepřítomně rozhlížela kolem a muž se polohlasně snažil zabavit potomky časopisem o medvídkovi Bamsem. Asi zemřel otec té paní nebo někdo jiný z jejích blízkých, pomyslela si Cathy a přiměla se zadržet slzy. Před cizími lidmi se nebrečí. To ji naučila máma. Není žádný důvod dávat najevo silné emoce před někým, koho člověk nezná. Přinejhorším by si to totiž mohl vyložit jako známku slabosti.

Cathy ženě jemně pokynula a vstala. Ze zvyku si začala pohrávat s drobounkým prstýnkem s motivem motýla, který měla pověšený na řetízku kolem krku. Co si pamatovala, měla ho odjakživa. Koupili ho v Thajsku tehdy o Vánocích, kdy zemi postihla osudná vlna tsunami. Občas měla dojem, že si na ten den vzpomíná — na vodu, chaos a hrůzu —, jenže to klidně mohla mít z filmových záběrů, které někde viděla, nebo z vyprávění. Například to, že prstýnek pořídili v Thajsku na trhu. To si rozhodně pamatovat nemohla. Od chvíle, kdy celá rodina přežila takovou katastrofu, přijala za své, že prstýnek nosí štěstí. Dotknout se ho ji uklidňovalo. Spojovala si ten laciný alpakový kroužek s červenými a modrými kamínky s pocitem bezpečí, a ať na ni máma naléhala, jak chtěla, odmítala se ho vzdát. Nestála o to pořídít si něco dražšího a dospělejšího. Prstýnek pro ni měl význam, který nedokázala vyjádřit slovy.

Byl to jeden z mála bojů, který její matka nevyhrála.

Cathy se vydala zpátky k recepci. Musí znát pravdu. Co se otci přihodilo? Potřebuje ho vidět. Jak je to možné? Vždyť si dělali takové plány. Ona se chystala do Spojených států a on... Ve všem měla zmatek.

Před recepcí stál muž v obleku a mluvil s někým z nemocničního personálu. Jakmile si jí všiml, rychle se rozloučil a zamířil směrem k ní. Vypadá povědomě, nebo ne?

„Cathy?“ pronesl tázavě a napřáhl k ní ruku. „Já jsem Stan Ludlow, kolega vašeho tatínka z firmy Heyman a Schroder. Upřímnou soustrast,“ dodal dobrou angličtinou a přátelsky jí stiskl ruku. V tu chvíli ho poznala. Letmo se viděli na jedné firemní akci, a kdykoli se o něm táta zmínil, vždycky to bylo v dobrém.

„Tim mě uvedl jako svůj kontakt v případě, že by se s ním něco stalo. Dorazil jsem, jakmile to šlo. Jak se cítíte?“ pokračoval vlídně. Cathy se snažila působit silná, ale moc se jí to nedařilo. Do očí jí znovu vhrkly slzy.

„Já nevím. Vůbec to nechápu...“ vypravila ze sebe jenom.

„Nemusíte si s ničím dělat starosti. Se všemi praktickými věcmi vám pomůžeme a budeme vám v téhle době oporou. Můžete se na nás spolehnout, ať už budete potřebovat cokoli.“

Cathy si nebyla jistá, co na to odpovědět. Muž se choval přátelsky, ale celá situace byla něčím zvláštní. Firma Heyman a Schroder odjakživa zpozvdálí jaksi řídila jejich život. A teď najednou vstoupí na scénu, pouhých pár hodin poté, co byl její otec nalezen mrtvý.

„Díky,“ odtušila trochu odměřeně. „Ještě jsem ho ani neviděla, takže nevím, co budu potřebovat.“

Stan o krok poodstoupil a vyslal k ní omluvný úsměv.

„Omlouvám se. To vyznělo, jako by... jako by mě sem poslali z práce. Ale já tu jsem, protože jsem to slíbil vašemu tátovi. Byli jsme kamarádi. Nechtěl, abyste zůstala sama.“

Cathy na něj tázavě pohlédla. Jeho slova jí nešla do hlavy.

„Co tím myslíte, on po vás chtěl, abyste sem přišel? Jak mohl... teda... jak to, že to věděl?“

Cathy se odmlčela. Stan rozpačitě mlčel, ale nastalé ticho bylo výmluvné. Cathy chápala, co to znamená, jenže to přece není možné. Nemůže to tak být.

„Copak on věděl, že umírá?“

Doufala, že se jí dostane záporné odpovědi, že Stan zavrtí hlavou a smutným úsměvem jí dá najevo, že nic nepochopila, muž však místo toho přikývl a znovu se ujal slova.

„Timovi před pár měsíci závodní lékař při běžné zdravotní prohlídce objevil takzvané aneurysma aorty, tedy výduť na srdeční tepně. Bylo dost velké a na hodně špatném místě.“

„Takže on věděl, že zemře, a nic mi neřekl?“

Cathy na muže před sebou vyzývavě hleděla. Už v zápornou odpověď nejenže doufala, nutně ji potřebovala. Tohle je příliš velká věc. Nepochopitelná. Stan si ji soucitně měřil.

„Věděl, že riziko tu je. Probírali možnosti preventivního zákroku, ale bylo to... komplikované. Nechtěl, abyste si dělala starosti, když jste se měla stěhovat, a vůbec.“

Cathy se pokoušela utřídit si protichůdné pocity, ale bez úspěchu. K zármutku černému jako smůla se přidal nevitáný společník v podobě vzteku, který v ní vzkypěl vůči muži, jehož bude po zbytek života postrádat.

„Ale věděl, že může umřít?“ Vyznělo to tvrději, než zamýšlela a chtěla. Stan se k ní naklonil a znovu ji vzal za ruku. Tentokrát jemněji. Aby ji utěšil.

„On věřil, že bude žít, Cathy. A ať už dělal, nebo nedělal cokoli, vždycky u toho měl na mysli vás. Dělal to, co pro vás považoval za nejlepší.“

„Možná mě měl nechat, abych se na tom rozhodnutí podílela.“

Už nedokázala dál zadržovat slzy. Zapotácela se, jako by ji opustila veškerá síla. Stan k ní přistoupil a vzal ji do náruče. Držel ji a podpíral. Táta je mrtvý jen několik hodin, ale už teď jí tolik chybí. Jak má zvládnout celý život bez něj? Od matčiny

smrti byli jen sami dva. Po celém světě, neustále. Spolu. A on tu najednou není.

Zůstala sama.

Když o chvíli později stanula vedle něj, aby se rozloučila, pocit opuštěnosti ještě narostl. Nad nerezovým vozíkem bylo rozsvícené světlo. Neležel v posteli, ale na ploše z chladného lesklého kovu a bílé prostěradlo mu sahalo až pod bradu. V místnosti nebylo okno ani žádný nábytek. Nebyl to pokoj ani sál, ale prostor, kde byla smrt tak častým hostem, že si před ní při jejích četných návštěvách už nikdo na nic nehrál.

Patolog je pustil dovnitř a potvrdil jim, že Tim patrně zemřel na prasklou výduť na aortě, ovšem s jistotou jim to potvrdí až pitva. Cathy se stavěla proti, aby do otce řezali, ale vzhledem k tomu, že byl nalezen venku a příčina úmrtí nebyla na první pohled zřejmá, převzala si případ policie, a tudíž nebylo vyhnutí.

A teď tu stojí. Mlčky. Timova dcera a jeho kolega. Rodina a práce. To jediné, na čem mu v životě záleželo.

Cathy požádala Stana, aby ji nechal o samotě. Přijala vizitku, kterou jí podával, a slíbila mu, že se v případě potřeby ozve, teď však chtěla být sama. Když muž odešel, vzala židli a přisedla si k tělu, které patřovalo jejímu otci. Hlavou se jí honily myšlenky. V jednu chvíli ji napadlo, kam se asi podělo oblečení, které měl na sobě, když dnes ráno odcházel z domu v Brommě. Ale to nebylo podstatné. Tim vypadal pokojně, což ji uklidňovalo. Přišla smrt rychle? Musí si o výduti aorty něco přečíst, rozhodla se a položila mu ruku na až příliš chladnou tvář.

„Měl jsi mi něco říct,“ vypravila ze sebe.

Chtěla se na něj dál zlobit, se vztekem by se dokázala vyrovnat, ale nešlo to. Začínala lépe chápat, co se v poslední době dělo. Všechno do sebe zapadalo. Jeho podivné chování.

Přání se odstěhovat. Žádost o pracovní přesun do jiné země. Její chystané studium ve Spojených státech. Připravoval ji na život bez něj. O to tady šlo.

Bude jí tolik chybět.

O tom, jak naloží se svým místem na Yaleově univerzitě, se rozhodne později. Společnost Heyman a Schroder vyřídí všechny praktické záležitosti, ale pořád je tu něco nedokončeného. Tady ve Švédsku. Něco, co zůstalo nevyslovené, ale pro tátu to bylo důležité a nestihl to uskutečnit. Cathy si byla jistá, že měl na srdci něco, co jí chtěl říct a co ho tížilo. Nepřišla na to, o co se jednalo, ale poslední dobou z něj cítila neklid. V duchu si ho spojovala s osobou psychologa, k němuž tak náhle začal docházet. Trval na tom, aby se s ním taky setkala.

Sebastian Bergman.